statisticka praca brocek

September 13, 2023

1 Štatistická práca

Patrik Broček

1.1 Úvod

V mojej štatistickej práci budem analyzovať dáta o nakupovaní v supermarketoch získané z : https://www.kaggle.com/datasets/mehmettahiraslan/customer-shopping-dataset. Dáta však nie sú plne realistické, pretože pre každý jednotlivý nákup je v datasete uvedená iba jedna zakúpená položka, jej množstvo a cena. Z tohto dôvodu budem celý čas uvažovať len svet v ktorom sa dá v obchode kúpiť iba jedna položka a všetky závery ktoré odvodím budú platné len v pod touto podmienkou.

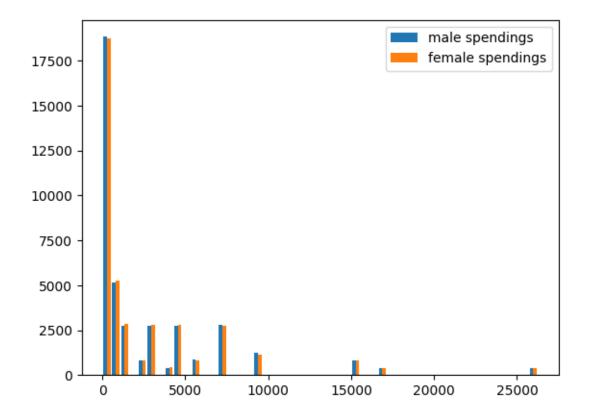
```
category payment_method
   gender
                                                  total
   Female
                                               7502.00
0
             28
                  Clothing
                                        Card
     Male
1
             21
                      Shoes
                                        Card
                                               5401.53
     Male
             20
                  Clothing
                                        Cash
                                                 300.08
  Female
                      Shoes
                                              15004.25
             66
                                        Card
   Female
             49
                 Cosmetics
                                        Cash
                                                  40.66
```

1.2 Ženy míňajú na nákupoch viac ako muži

Skúsim zistiť, či podľa mojich dát platí predsudok, že ženy nakupujú (v mojom prípade utrácajú) viac ako muži. V datasete mám dáta o pohlaví nakupujúcich a aj celkovú utratenú sumu. Vykonám test, ktorým zistím, či sú útraty žien inak rozdelené ako mužské a vyvodím záver.

```
[143]: males = data[data["gender"] == "Male"]
females = data[data["gender"] == "Female"]
```

count	mean	std	min	25%	50%	75%	max	gender
39975.0 39975.0	2498.8	4187.4	5.2	130.8	600.2	2700.7	26250.0	female

Z histogramu a aj z tabuľky to zatiaľ vyzerá, že by sme hypotézu mohli ľahko vyvrátiť. Zároveň

však histogram vyzerá tak, že hodnoty celkovej utratenej sumy nie sú normálne distribuované. Toto ešte overím :

 H_0 Dáta sú normálne distribuované H_1 Dáta nie sú normálne distribuované = 0.05

```
[145]: _, p = stats.normaltest(data["total"])
print("p value is : ", p)
```

```
p value is: 0.0
```

\$ p \$ hodnota je oveľa menšia ako \$ \$ takže nulovú hypotézu môžem zamietnuť. Dáta teda nie sú normálne rozdelené a tak budem používať neparametrický test.

Aby som zistil, či dáta pre mužov a ženy pochádzajú z rovnakého rozdelenia, vykonám U-test a median test. Pre oba testy mi budú platiť nasledovné hypotézy :

 $H_0 \$: Muži a ženy utrácajú v obchode rovnako $H_1 \$: Ženy utrácajú v obchode viac $= 0.05 \$

1.2.1 U-test

```
[146]: _, p_value = stats.mannwhitneyu(males["total"], females["total"])
print("p_value: ", p_value.round(4))
```

p_value: 0.6379

\$ p \$ hodnota je podľa očakávania vyššia ako \$ \$ a tak nulovú hypotézu zamietnuť nemôžem.

1.2.2 Median test

Podľa očakávania je \$ p \$ hodnota vyššia ako požadovaná \$ \$ hodnota a tak nemôžem zamietnuť nulovú hypotézu. Týmto som zistil, že dáta útrat mužov a žien pravdepodobne pochádzajú z rovnakej distribúcie. Skúsim vykonať ešte mediánový test, ktorým zistím, či pochádzajú z distribúcií s rovnakým mediánom.

```
[147]: result = stats.median_test(males["total"], females["total"])
print("p value is : ", result.pvalue.round(4))
```

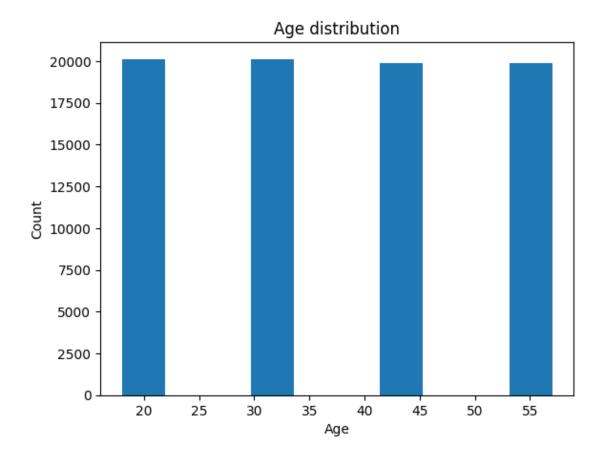
```
p value is : 0.7182
```

Aj podľa tohto testu nemôžeme zamietnuť nulovú hypotézu a teda môžem vyvodiť záver, že muží aj ženy utrácajú v obchode rovnako.

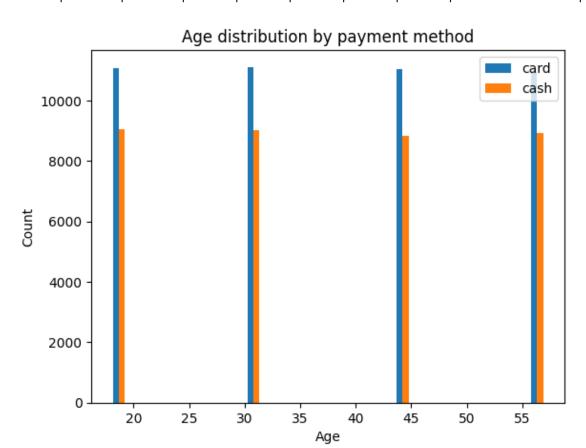
2 Mladí ľudia nakupujú kartou viac ako starší

V tejto hypotéze skúsim overiť, či existuje závislosť medzi medzi vekom a spôsobom platby. Konkrétne sa domnievam, že mladí ľudia používajú kartu viac ako starší ľudia. Vek mám v dátach zastúpený takmer uniformne a tak ďalej dáta nebudem spracúvať.

```
[153]: plt.hist(data["age"])
   plt.title("Age distribution"); plt.xlabel("Age"); plt.ylabel("Count")
   plt.show()
```



```
| 44144.0 | 37.44 | 14.52 | 18.0 | 18.0 | 31.0 | 44.0 | 57.0 | card | 35806.0 | 37.4 | 14.55 | 18.0 | 18.0 | 31.0 | 44.0 | 57.0 | cash |
```


Z dát je jasne vidno, že platba kartou je populárnejšia ako platba v hotovosti, avšak okrem toho vyzerjú byť dáta rozdelené takmer identicky. Histogram vyzerá tak, že by sme aj túto domnienku mali zamietnuť, pretože pre každú vekovú skupinu je platba kartou nepopulárna o takmer rovnakú hodnotu, teda rozdelenie platieb kartou je len posunuté oproti platbám v hotovosti.

2.0.1 Chi-kvadrát

Aby som zistil, či sú dáta na sebe skutočne závislé použijem chi-kvadrát test nezávislosti. Ten porovnáva na základe početnosti a tak si dáta najskôr kategorizujem do skupín.

Nulová hypotéza \$ H_0 \$: Neexistuje závislosť medzi vekom a spôsobom platby (mladí nakupujú kartou rovnako veľa ako starší) \$ H_1 \$: Existuje závislosť medzi vekom a spôsobom platby \$ = 0.05 \$

```
[150]: from ages import categorize_ages

categories = ["young", "young middle", "old middle", "old"] # 4 categories
```

```
interval = np.linspace(data["age"].min(), data["age"].max(), len(categories) +_\( \text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\tik}\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\text{\texi{\text{\text{\text{\text{\texi\text{\text{\texi{\text{\text{\text{\texi{\text{\texi{\tex{
```

```
[151]: crosstab = pd.crosstab(categorized_data["payment_method"], categorized_data["age"])
crosstab # ages are in 4 categories, each column corresponds to interval from its value to the next value. Last interval goes to infinity
```

```
[151]: age
                                    31
                                            44
                                                    57
                            18
       payment_method
       Card
                         11057
                                 11109
                                         11036
                                                 10942
       Cash
                          9044
                                  9018
                                          8823
                                                  8921
```

```
[152]: output = stats.chi2_contingency(crosstab)
print("p value is : ", output.pvalue.round(4))
```

```
p value is : 0.6805
```

\$ p \$ hodnota je väčšia ako \$ \$ a teda nemôžem zamietnuť nulovú hypotézu. Výsledkom je, neexistuje závislosť medzi vekom a spôsobom platby a teda mladí používajú kartu rovnako veľa ako starší.

3 Záver

Na základe mojich dát a počiatočnej podmienky sa mi podarilo vyvodiť, že muži a ženy utrácajú v obchode rovnako. Ďalej som skúmal, či starší ľudia platia viac v hotovosti, čo sa mi podarilo zamietnuť.